

DORACAK I GRANTIT

**Rregullat dhe procedurat për zbatimin e
skemës së nën-granteve si pjesë e projektit**

**“Përdorimi i Qëndrueshëm i Burimeve Natyrore në
Korab-Koritnik, Malin Sharr dhe Alpet Shqiptare”**

I MBËSHTETUR FINANCIARISHT NGA PONT

IMPLEMENTUAR NGA CNVP

Maj 2025

Building a Greener Economic Environment

Përmbajtja

1. Hyrje.....	3
2. Rajoni i projektit.....	4
3. Objektivat.....	5
4. Grupet e synuara.....	6
5. Procedurat:.....	6
6. Fazat e nën-grantimit	6
7. Ndarja e buxhetit	7
8. Aplikantët e kualifikuar për nën-grantim	7
9. Aktivitetet e papranueshme	8
10. Dorëzimi i propozimeve	10
11. Kriteret e vlerësimit.....	10
12. Shpenzimet e pranueshme	11
13. Kontraktimi.....	12
14. Raportimi dhe Monitorimi	12

Building a Greener Economic Environment

1. Hyrje

CNVP është një organizatë holandeze që operon në Ballkan. Duke qenë pjesë e ekipit të pylltarisë brenda SNV <http://www.snv.org>, një grup inxhinierësh pyjorë të përkushtuar vendosën të themelojnë CNVP në korrik 2012. Që nga origjina e tij e deri më sot, ky ekip i vogël entuziastësh është rritur në 25 persona nga prejardhje të ndryshme. Aktualisht, CNVP po zbaton projekte në Shqipëri, Kosovë, Maqedoninë e Veriut, Mal të Zi, Serbi dhe Bosnje-Hercegovinë.

Pyjet janë fokusi i CNVP si një nga ekosistemet më të rëndësishme për ruajtjen e biodiversitetit, zbutjen e ndryshimeve klimatike dhe zhvillimin ekonomik lokal. CNVP do të vazhdojë të punojë së bashku për të adresuar sfidat me të cilat përballet natyra dhe njerëzit në vendet në zhvillim. Duke punuar së bashku "për të rritur një mbulesë pyjore që ofron shtëpi, strehim, ushqim, mjete jetese dhe një vend për të ecur." Duke promovuar përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore, CNVP ofron mbështetje për komunitetet lokale dhe qeveritë për të krijuar një jetë në harmoni me natyrën. Nëpërmjet projekteve të ndryshme, CNVP kontribuon për një Evropë më të mirë në Jug-Lindje duke punuar në gjashtë fushat kryesore të mëposhtme:

1. Menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore
2. Ndryshimi i klimës
3. Zhvillimi rural
4. Energjia e rinovueshme
5. Mobilizimi i komunitetit
6. Aderimi evropian

CNVP, përmes degëve të saj në Maqedoninë e Veriut dhe Shqipëri, po zbaton një projekt trevjeçar "**Përdorimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore për zhvillimin ndërkufitar socio-ekonomik të zonave të mbrojtura në Maqedoninë e Veriut dhe Shqipëri (Korab-Koritnik, Sharr dhe Alpet Shqiptare)**", financuar nga Prespa Ohrid Nature Trust (PONT). Granti bazohet në përvojën e fituar nga CNVP në Prespë, me mbështetjen e PONT, si dhe në punën e gjerë që CNVP ka kryer në vendet e Ballkanit gjatë shumë viteve me mbështetjen e donatorëve të tjerë.

Aktivitetet do të fokusohen në përmirësimin e kushteve socio-ekonomike të komuniteteve lokale, duke kontribuar në ruajtjen e natyrës. Ai fokusohet në përdorimin e qëndrueshëm të produkteve pyjore jodrusore (PPJD) dhe turizmin e bazuar në natyrë dhe aplikon një qasje pjesëmarrëse, ndërkufitare dhe ndërsektoriale.

Një program i vogël grantesh për organizatat lokale jofitimprurëse do të zbatohet për të promovuar dhe pilotuar qasje dhe praktika të reja në turizmin e bazuar në natyrë dhe menaxhimin e PPJD në kontekstin ndërkufitar. Kjo do të shoqërohet me aktivitete ndërgjegjësuëse dhe ngritjen e kapaciteteve, duke lehtësuar pjesëmarrjen lokale në ruajtjen e natyrës, si dhe krijimin e mekanizmave efektivë të qeverisjes.

Building a Greener Economic Environment

CNVP nuk do të mbështesë, marrë pjesë ose ndërhyjë në asnjë fushatë politike në emër ose në kundërshtim me asnjë kandidat për post publik.

Ky doracak i përshkruan udhëzimet dhe procedurat për skemat e nën-granteve për Përdorimin e Qëndrueshëm të Burimeve Natyrore për Bashkëpunim Ndërkufitar Socio-Ekonomik në Zonat e Mbrojtura në Maqedoninë e Veriut, i zbatuar nga Fondacioni për Bashkimin e Vlerave të Natyrës me Njerëzit (CNVP) me zyrë në Maqedoninë e Veriut. Projekti financohet nga Fondi i Natyrës “Prespa-Ohri” (PONT)

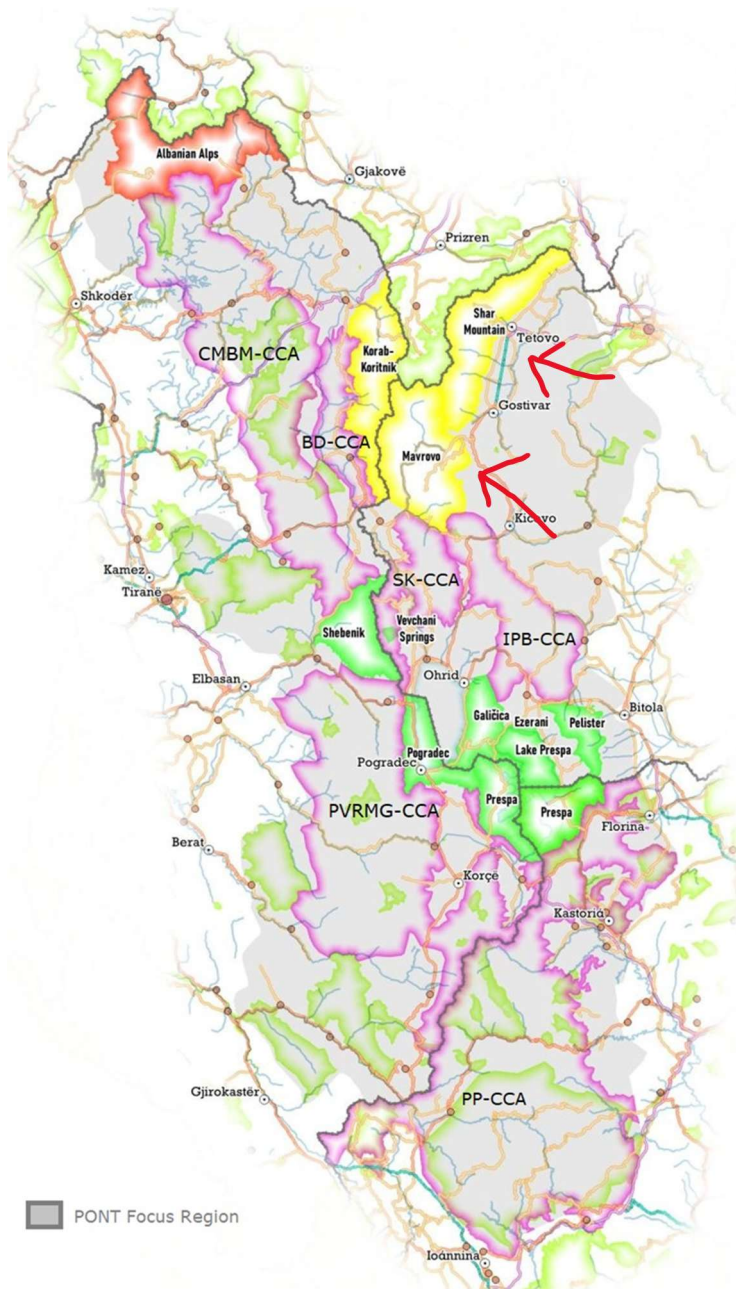
2. Rajoni i projektit

Skema e nën-granteve në kuadër të projektit “Përdorimi i Qëndrueshëm i Burimeve Natyrore për Zhvillimin Ndërkufitar Socio-Ekonomik të Zonave të Mbrojtura në Maqedoninë e Veriut dhe Shqipëri (Korab-Koritnik, Malin Sharr dhe Alpet Shqiptare)” do të mbështesë veprimet në zonën e projektit që përfshin rajonin e Parkut Kombëtar të Malit Sharr dhe Parkut Kombëtar të Mavrovës. Tabela e mëposhtme tregon vizualisht veprimet që do të ndërmerren në këto zona të mbrojtura.

Zona e Projektit përfshin zonat e mëposhtme të mbrojtura që janë të pranueshme për mbështetjen PONT:

- Parku Kombëtar i Mavrovës (MNP), Maqedonia e Veriut
- Parku Kombëtar i Malit Shar (SHMNP), Maqedonia e Veriut
- Korab-Koritnik (KKNP), Shqipëri
- Parku Kombëtar i Alpeve Shqiptare (AANP), Shqipëri

Tabela e mëposhtme tregon vizualisht veprimet që do të ndërmerren në këto zona të mbrojtura.

3. Objektivat

Objektivi kryesor i këtij projekti është promovimi i përdorimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore duke ofruar dhe mbështetur komunitetet lokale për të krijuar një jetë më të mirë socio-ekonomike në harmoni me natyrën. Objektivat specifike të projektit përfshijnë:

- Përdorimi i qëndrueshëm të produkteve pyjore jodrunore në zonat e mbrojtura të Malit Sharr, Korab-Koritnik dhe Alpeve Shqiptare kontribuon në ruajtjen e natyrës dhe zhvillimin e komuniteteve lokale.

Building a Greener Economic Environment

- Turizmi i bazuar në natyrë në zonat e mbrojtura të Malit Sharr, Korab-Koritnikut dhe Alpeve Shqiptare kontribuon në ruajtjen e natyrës dhe zhvillimin e komuniteteve lokale në këto zona të mbrojtura.
- Mekanizmat për menaxhimin e Malit Sharr, Korab-Koritnikut dhe Alpeve Shqiptare që mundësojnë zhvillimin e turizmit të bazuar në natyrë dhe mënyra të tjera të përdorimit të burimeve natyrore në zonat e mbrojtura.

4. Grupet e synuara

Nën-grantet do t'u jepen shkollave publike fillore dhe të mesme në territorin e Parkut Kombëtar të Mavrovës dhe Parkut Kombëtar të Malit Sharr në Maqedoninë e Veriut, konkretisht në komunat Tearcë, Jegunovcë, Tetovë, Bogovinë, Vrapçishtë, Gostivar dhe Mavrovë-Rostushë ku ndjekin mësimet të paktën 250 nxënës.

5. Procedurat:

Skema e nën-granteve do të zbatohet përmes një thirrjeje të hapur. Thirrja për skemën e nën-granteve do të publikohet nga **07 Maj deri në 28 Maj 2025**. Thirrja do të mbështesë aplikime nga grupet e synuara, konkretisht shkollat fillore dhe të mesme publike që përqendrohen në edukimin dhe promovimin e mbrojtjes së mjedisit, mbështetjen e përdorimit të qëndrueshëm të produkteve pyjore jo-drurorë dhe bimëve medicinale dhe aromatike, si dhe eko-turizmin.

6. Fazat e nën-grantimit

- **Publikimi i mundësisë për grante:** Reklamimi i mundësisë për grante përmes mediave lokale, mediave sociale dhe ueb-faqes zyrtare të CNVP-së, ueb-faqeve zyrtare të komunave të përfshira nga projekti. Dërgimi i e-mailit direkt tek përdoruesit e mundshëm që janë identifikuar në terren, dhe kanalet e tjera përkatëse për t'i kontaktuar përfituesit e mundshëm.
- **Sesion informativ** më datë **14 Maj 2025**, do të mbahen në zonën e projektit, duke i informuar në detaje aplikantët e interesuar lidhur me thirrjen.
- **Pranimi dhe shqyrtimi i aplikimeve:** Pranimi dhe shqyrtimi i aplikimeve nga përfituesit e interesuar. Aplikimet duhet të përfshijnë detaje në lidhje me projektin, objektivat e tij, rezultatet e pritura, buxhetin dhe planin e zbatimit. Një komision i pavarur shqyrtues do t'i zgjedhë propozimet më të mira të projekteve që i plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të përshkruara më poshtë, duke u bazuar në lidhshmërinë e tyre me objektivat, fizibilitetin, ndikimin dhe qëndrueshmërinë e projektit (Shih Shtojcën 1, Shtojcën 2).
- **Lista e ngushtë e aplikantëve:** Pregadited lista e ngushtë e aplikantëve në bazë të pranueshmërisë së tyre dhe cilësisë së propozimeve të tyre.

Building a Greener Economic Environment

- **Kontraktimi i përfituesve.** – kontratat ligjore do të nënshkruhen së bashku me një plan monitorimi.
- **Lëshimi i fondeve:** Lëshimi i fondeve për nën-grantistët sipas planit të lëshimit të kësteve dhe dispozitave të përcaktuara në marrëveshje.
- **Monitorimi i progresit:** Monitorimi i progresit të projekteve përmes vizitave të rregullta në terren dhe raporteve të progresit nga nën-grantistët.
- **Vlerësimi i rezultateve:** Vlerësimi i rezultateve të projekteve për të përcaktuar ndikimin e tyre real në përdorimin e qëndrueshëm të PPJD-ve, BMA-ve dhe aktivitetet turistike të bazuara në natyrë, dhe identifikimi i mësimave të nxjerra për mundësitë për grante në të ardhmen.
- **Ndarja e historive të suksesit:** Ndarja e historive të suksesit nga projektet për të frymëzuar dhe motivuar të tjerët që të angazhohen në përdorimin e qëndrueshëm të PPJD-ve, BMA-ve dhe aktivitetet turistike të bazuara në natyrë.

7. Ndarja e buxhetit

Për shkak të nevojave dhe kufizimeve të ndryshme të grupit të synuar, programi do të ofrojë grante në përputhje me aplikimet e pranuar. Buxheti do të shpërndahet sipas propozimeve të shkollave, me fokus në aktivitetet që promovojnë edukimin mjedisor, ekoturizmin dhe menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.

8. Aplikantët e kualifikuar për nën-grantim

Aplikantët e pranueshëm janë shkollat publike fillore dhe të mesme në territorin e komunave Tearcë, Jegunovcë, Tetovë, Bogovinë, Vrapçishtë, Gostivar dhe Mavrovë-Rostushë, ku ndjekin mësimet të paktën 250 nxënës.

Skema e nën-granteve mund të ofrojë mbështetje për aktivitetet e mëposhtme:

- Mbjellja e fidanëve në oborret e shkollave si dhe krijimi i komposterëve dhe eko-kopshteve;
- Pajisja e klasave shkollore me pajisje që lidhen me edukimin e nxënësve në fushën e mbrojtjes së mjedisit për qëllime biologjike dhe ekologjike.
- Aktivitete edukative në natyrë (aktivitete në terren dhe ekskursione) që lidhen me edukimin e nxënësve nga perspektiva e turizmit të bazuar në natyrë, produkteve pyjore jo-drurorë dhe mbrojtjes së mjedisit.
- Organizimi/zhvillimi i konkurseve të ndryshme midis nxënësve me qëllim promovimin e mbrojtjes së mjedisit dhe ruajtjes së biodiversitetit;
- Rritja e ndërgjegjësimit të nxënësve përmes organizimit të aktiviteteve të ndryshme që lidhen me promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit dhe biodiversitetit;

Building a Greener Economic Environment

9. Aktivitetet e papranueshme

Artikulli:	Kontrolluar
Çdo operacion që çon në ose kërkon shkatërrimin ^[1] e habitatit kritik ^[2] ose ndonjë program pyjor i cili nuk zbaton një plan për përmirësim dhe menaxhim të qëndrueshëm.	
Çdo aktivitet që mund të shoqërohet me dëmtim të konsiderueshëm të zonave veçanërisht të denja për mbrojtje (pa kompensim adekuat në përputhje me standardet ndërkombëtare).	
Tregtia e kafshëve, bimëve ose cilado produkteve natyrore që nuk përputhet me dispozitat e Konventës për Tregtinë Ndërkombëtare të Llojeve (Specieve) të Rrezikuara (CITES)/ Konventa e Uashingtonit ^[3] .	
Metodat shkatërruese të peshkimit	
Operacionet e prerjes komerciale të drurit për përdorim në pyjet parësore.	
Prodhimi ose tregtimi i drurit ose produkteve të tjera pyjore, të ndryshme nga pyjet e menaxhuara në mënyrë të qëndrueshme.	
Ndryshime në shkallë të gjerë dhe domethënëse në përdorimin e burimeve natyrore (p.sh. disa përdorime të tjera të tokës: si tokë bujqësore, tokë drunore ose kullotë, për zhvillim rural, për lëndë drurore komerciale etj.) si dhe bonifikimi i tokës në shkallë të gjerë.	
Ndryshime në shkallë të gjerë dhe domethënëse në metodat e kultivimit në bujqësi dhe peshkim (p.sh. futja e bimëve të reja, mekanizimi në shkallë të gjerë, futja e llojeve të reja të peshkut) si dhe prerjet e drurit në shkallë të madhe.	
Përdorimi i burimeve ujore (p.sh. diga të mëdha dhe struktura të tjera mbajtëse të ujit, objektet e depozitimit të pompave ose termocentralet, projektet e ujitjes dhe kullimit, puse të thella, menaxhimi i ujit dhe menaxhimi dhe zhvillimi i pellgjeve ujëmbledhëse, furnizimi me ujë, impiantet e shkrupëzimit të ujit të detit).	
Infrastruktura (p.sh. rrugët, urat, aeroportet, portet, linjat e transmetimit, tubacionet, rrjetet hekurudhore, transporti tjetër hekurudhor, turizmi).	
Prodhimi i energjisë (p.sh. parqe të mëdha të erës dhe diellore, sistemet e biomasës, objektet gjeotermale, termocentralet).	

Building a Greener Economic Environment

Aktivitetet industriale (p.sh. shkretoret e metaleve, objektet e përpunimit të lëndës drunore, fabrikat kimike, fabrikat e çimentos, rafineritë dhe fabrikat petrokimike, industritë bujqësore).	
Përdorimi i burimeve gjeologjike, xehetaria dhe të tjera (p.sh. miniera dhe gurore).	
Menaxhimi dhe asgjësimi i mbetjeve dhe ujërave të zeza (p.sh. sistemet dhe impiantet e trajtimit të ujërave të zeza, vendet e deponive, impiantet e ripërpunimit të mbetjeve shtëpiake dhe mbetjeve të rrezikshme).	
Aktivitete që përfshijnë forma të dëmshme ose shfrytëzuese të punës së detyruar ^[4] ose punë të dëmshme për fëmijët ^[5] .	
Programe që përfshijnë zhvendosje fizike të pavullnetshme dhe/ose dëbim të detyruar.	
Prodhim ose aktivitete që cenojnë tokat që janë në pronësi, ose që pretendohen në bazë të vendimit gjyqësor, nga popujt indigjenë, pa pëlqimin e plotë të dokumentuar të këtyre popujve.	
Prodhimi, përdorimi, shitja ose tregtimi i produkteve farmaceutike, pesticideve/herbicideve, substancave që shkatërrojnë shtresën e ozonit ^[6] dhe materiale të tjera toksike ^[7] ose të rrezikshme si azbesti ose produkte që përmbajnë PCB ^[8] , kafshë të egra ose produkte të rregulluara sipas CITES, duke përfshirë të gjitha produktet që janë të ndaluara ose janë duke u hequr nga përdorimi gradualisht ndërkombëtarisht.	
Prodhimi ose tregtimi i armëve, municionit, armatimit, armëve të diskutueshme ose përbërësve të tyre (p.sh. armët bërthamore dhe municionet radioaktive, armët biologjike dhe kimike të shkatërrimit në masë, bomba thërrmuese, minat kundër personelit, uraniumi i pasuruar).	
Prokurimi i armëve të zjarrit.	
Sigurimi i financave për institucionet ushtarake të përfshira në aktivitete të ruajtjes ose sigurisë.	
Prodhimi ose tregtimi i alkoolit të fortë të destinuar për konsum njerëzor ose i pijeve të tjera alkoolike (me përjashtim të birrës dhe verës).	
Prodhimi ose tregtimi i duhanit.	
Lojërat e fatit, objektet e lojërave, kazinotë ose çdo shoqëri dhe ndërmarrje ekuivalente ^[9] .	
Çdo tregti që lidhet me pornografinë ose prostitucionin.	

Building a Greener Economic Environment

Prodhimi ose tregtimi i materialeve radioaktive. Kjo nuk vlen për prokurimin e pajisjeve mjekësore, pajisjeve të kontrollit të cilësisë ose aplikacioneve të tjera për të cilat burimi radioaktiv është i parëndësishëm dhe/ose i mbrojtur në mënyrë adekuate.	
Prodhimi ose tregtia e asbestit të palidhur. Kjo nuk zbatohet për blerjen ose përdorimin e mbështjelljeve të çimentos me asbest të lidhur dhe me përmbajtje asbesti më pak se 20%.	
Prodhimi, tregtimi, magazinimi ose transporti i vëllimeve të konsiderueshme të kimikateve të rrezikshme, ose përdorimi për qëllime komerciale i kimikateve të rrezikshme. Kimikatet e rrezikshme përfshijnë benzinën, kerozinën dhe produkte të tjera të naftës.	
Tregtia ndërkufitare e mbetjeve, përveç atyre të pranuar nga Konventa e Bazelit dhe rregulloret e saj përbërëse ^[10] .	
Çdo aktivitet që çon në një modifikim të pakthyeshëm ose zhvendosje të konsiderueshme të një elementi të trashëgimisë kulturore kritike ^[11] .	
Prodhimi dhe shpërndarja ose investimi në media që janë raciste, antidemokratike ose që mbrojnë diskriminimin ndaj një pjese të popullsisë.	

10. Dorëzimi i propozimeve

Përmes thirrjes së hapur, aplikanti do të dorëzojë propozimet në mënyrë elektronike (përmes e-mailit në adresën cnvpmkd@cnvp-eu.org) në zyrën e CNVP-së në Shkup, Maqedonia e Veriut. Propozimet duhet të dorëzohen brenda afatit të përcaktuar në thirrjen e hapur. Propozimet e marra pas afatit nuk do të merren parasysh.

11. Kriteret e vlerësimit

Procedura për vlerësimin e aplikimeve përbëhet nga dy faza, kontrolli administrativ dhe vlerësimi i aplikimeve. Vetëm aplikimet që e kalojnë kontrollin administrativ do të vlerësohen nga komisioni i vlerësimit.

Gjatë kontrollit administrativ kontrollohet plotësimi i kushteve të mëposhtme:

- Afati i aplikimit të pranuar;
- Kompletim i dokumentacionit;
- Plotësimi i saktë i aplikimit;
- Nëse janë plotësuar kushtet e pranueshmërisë;

Nëse aplikimi nuk i plotëson këto kushte, ai do të refuzohet dhe aplikanti do të njoftohet për këtë. Linku në vazhdim (<http://www.cnvp->

Building a Greener Economic Environment

eu.org/uploads/documents/440/Complaint%20policy.pdf) përmban udhëzuesin në rast të ankesave të mundshme nga aplikanti i pakënaqur.

CNVP-ja do të vlerësojë propozimet duke u bazuar në kriteret e mëposhtme:

Rëndësia e projektit: 35 pikë	a: Harmonizimi minimal me objektivat dhe prioritetet e skemës së nën-granteve (0-5 pikë)
	b: Harmonizimi i pjesshëm me objektivat dhe prioritetet e skemës së nën-granteve (6-25 pikë)
	c: Harmonizimi i fortë me objektivat dhe prioritetet e skemës së nën-granteve (26-35 pikë)
Buxheti: 25 pikë	a: Buxheti i paarsyeshëm ose i pamjaftueshëm (0-6 pikë)
	b: Buxheti pjesërisht i arsyeshëm dhe i realizueshëm (7-17 pikë)
	c: Buxheti i planifikuar mirë dhe realist (18-25 pikë)
Burimet njerëzore 30 pikë	a: Prania joadekuate ose e pamjaftueshme e burimeve njerëzore (BNj) për zbatimin e projektit (0-6 pikë)
	b: Prania e pjesshme e burimeve njerëzore me disa aftësi dhe kualifikime përkatëse (7-15 pikë)
	c: Ekipi i mjaftueshëm dhe i kualifikuar i burimeve njerëzore për zbatimin efektiv të projektit (16-30 pikë)
Lista e referencave të projekteve: 10 pikë	a: Një deri në dy referenca të projekteve (0-3 pikë)
	b: Tre deri në pesë referenca të projekteve (4-6 pikë)
	c: Mbi gjashtë referenca të projekteve (7-10 pikë)

12. Shpenzimet e pranueshme

Shpenzimet e pranueshme në propozim mund të përfshijnë shpenzimet të drejtpërdrejta, të tilla si blerja e pajisjeve, blerja e fidanëve të ndryshëm, blerja e materialeve për organizimin e trajnimit dhe/ose konkursit, blerja e shërbimeve të transportit dhe materialeve promovuese.

Shpenzimet e pranueshme duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:

- të kenë ndodhur gjatë zbatimit të marrëveshjes së nën-grantit,
- të jenë shënuar në buxhet,
- të jenë të nevojshme dhe të korrespondojnë me aktivitetet e projektit,
- të jenë të identifikueshme dhe të verifikueshme, veçanërisht të jenë regjistruar në regjistrat kontabël të përfituesve të nën-granteve,
- të jenë në përputhje me kërkesat e legjislacionit tatimor dhe social në fuqi, dhe
- të jenë të arsyeshme dhe të justifikuara.

Shpenzimet e papranueshme

Shpenzimet e mëposhtme nuk do të konsiderohen të pranueshme për financim:

Building a Greener Economic Environment

- a) pagat dhe tarifat për personat e angazhuar në zbatimin e projektit;
- b) borxhet, si dhe tarifat e shërbimi të borxhit (interestat bankare) ;
- c) provizionet për humbjet ose detyrimet e mundshme të ardhshme;
- d) aktivitete të financuar tashmë nga një donator tjetër;

E rëndësishme: Çdo kosto që ka ndodhur përpara datës zyrtare të fillimit të marrëveshjes ose pas finalizimit të marrëveshjes konsiderohet si kosto e papranueshme dhe nuk do të financohet.

13.Kontraktimi

Nën-grantet do t'u jepen aplikantëve të suksesshëm bazuar në vlerësimin e propozimeve të tyre. CNVP-ja do të nënshkruajë një kontratë me aplikantët e suksesshëm, e cila do të përshkruajë termat dhe kushtet e nën-grantit.

14.Raportimi dhe Monitorimi

Nën-grantistëve do t'u kërkohet të paraqesin raporte të rregullta të progresit në CNVP. Gjithashtu do të kryhen vizita monitoruese për të siguruar që nën-grantistët janë duke i zbatuar aktivitetet ashtu siç janë propozuar.